

EN KULTURVISION FOR ØRESUNDSREGIONEN

– et idéoplæg fra Øresundskomiteen

Tanken er, at en øresundsregional vision og strategi på kulturområdet skal fokusere på at understøtte kommuner og regioners kulturpolitiske prioriteringer ved at formulere et samarbejde på tværs, der bringer ressourcerne og potentialerne, som findes i øresundsregionen i spil i hele regionen. Strategien skal indgå i en vekselvirkning med kommunale, regionale, nationale og internationale strategier for at styrke den samlede kulturudvikling i Øresundsregionen.

FORSLAGET ER, AT STRATEGIEN SKAL BIDRAGE TIL

- At øresundsregionen kan udvikle og manifestere sig som en kulturelt attraktiv og slagkraftig region, som giver mennesker livskvalitet at bo og virke i og som talenter og turister vælger at komme til.
- At styrke dannelse og fremme fællesskab over Øresund
- At styrke koblinger - mellem kultur og erhverv, det offentlige og private, tradition og innovation, amatør og professionel
- At styrke unges adgang til kulturel skabelse og oplevelse
- Fremme mangfoldighed i kulturen
- At styrke borgernes adgang til og benyttelse af kultur- og fritidsudbuddet i hele regionen
- Skabe synlighed om den historiske region

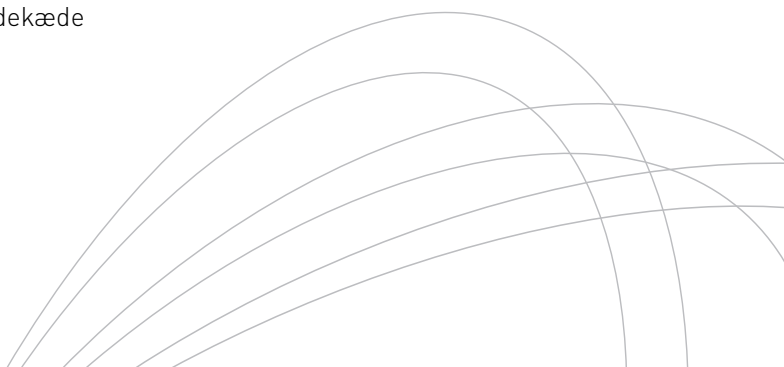
INDSATSOMRÅDER

En høringsproces blandt kulturaktører i øresundsregionen har givet anledning til følgende konstateringer:

Der er et tydeligt behov for bedre kommunikationer øresundsregionalt. Det gælder infrastruktur, samtale, kundskabsinspiration og udvikling. Der er et klart behov for at øge synlighed og tilgængelighed fysisk og digitalt.

Öresundskomiteen foreslår på baggrund af høringsprocessen nedenstående tiltag for at realisere visionen og de underliggende udfordringer. Udgangspunktet er, at de opstillede forslag alle er prioriterede, dog således, at der skal ske konkretisering af nogle af emnerne på kort sigt og nogle af emnerne på langt sigt.

ÖRESUNDSKOMITEEN PEGER PÅ INDSATSER INDENFOR FØLGENDE EMNER PÅ KORT SIGT:

- Turisme
 - Kulturinstitutionelt samarbejde - Opmuntre institutionerne til fælles initiativer øresundsregionalt. Nye udviklingsinitiativer, fokus på ny teknik
 - Kulturområder hvor det er muligt at få umiddelbar merværdi
 - Uddannelse – fødekæde
 - Arbejdsmarked
-

ØRESUNDSKOMITEEN FORESLÅR FØLGENDE TILTAG FOR AT REALISERE VISIONEN:

Et fælles kulturarbejdsmarked. Kunstnere skal kunne udfolde sig og virke uafhængigt af nationale skel. Øresundsregionen skal fungere som ét kulturarbejdsmarked. Der skal findes løsninger på grænsebarrierer, som særligt rammer kunstnere, kulturarbejdere, kulturelle aktiviteter. Samarbejde på tværs af Øresund om formidling af opgaver til kulturarbejdere og udvikling af kompetencer. Kan være en opgave for arbejdsformidlende offentlige og private institutioner, fagforeninger og erhvervsliv. Konkret: Fælles rekrutteringsportal for kultur medarbejdere. Ændrede regler indenfor socialsikring/skatte regler og A-kasse.

Kultur indgår i planlægning: Kultur skal have en indlysende rolle i samfundsplanlægningen. Samarbejder om kultur som en integreret del af byudvikling på tværs af Øresund etableres, hvor det giver mening. Mulighederne for kulturens samspil med øvrige politikområder vurderes - som f.eks. erhvervs politik, uddannelses politik, turisme og bosætning i hele øresundsregionen.

Regionalt samarbejde, der giver mening lokalt. Det kommunale perspektiv. Alle dele af regionen indgår i en Øresundssammenhæng, som giver mening lokalt. Mere systematiserede dialoger mellem danske og svenske kommuner understøttes for at definere, hvor der er fælles interesser og vilkår og hvor der er mulighed for gensidigt udbytte.

Udviklingsprojekter og netværk på tværs af kommuner og regioner i Sjælland og Skåne prioriteres inden for en række kulturelle fokusområder, hvor det er muligt at bringe spidskompetencer i Øresundsregionen indenfor kulturfeltet i spil.

Der etableres "mentale" rum på tværs af Øresund.

Der skal afsættes økonomi til udviklingsinitiativer i kommunerne og regionalt.

Handlingsplaner i kommuner og regioner på begge sider af Øresund skal tage særskilt stilling til mulighederne i Øresundsregionen i forhold til samarbejde om kulturrelaterede, kunstneriske og formidlingsmæssige projekter.

Der etableres tydeligt lokalt ejerskab for det regionale perspektiv.

Projektudvikling og samarbejde med en øresundsregional dimension vurderes.

Der sigtes mod et øresundsregionalt samarbejde, der har en størrelse og et samlet økonomisk volumen for kultur i kommuner og regioner i Skåne og på Sjælland, som kan danne udgangspunkt for at etablere eller indgå i ambitiøse projekter og udviklingsnetværk inden for en række prioriterede emner. Finansiering gennem EU's program Interreg er en mulighed

Dialog og netværk som grundlag for kulturudvikling: Ejerskab til kulturspørgsmål i Øresundsregionen skal etableres på tværs af faggrænser og på flere niveauer, eksempelvis både på politisk og på embedsmandsniveau. Der etableres rammer for tættere dialog på tværs af Øresund mellem politikere og embedsmænd på de dele af kulturfeltet, hvor det giver mening. Der skabes rammer for en fortløbende dialog mellem kulturpolitiske beslutningstagere, kulturinstitutioner, kulturudøvere, erhvervslivet, forskningsinstitutioner og øvrige interessenter om udviklingen af Øresundsregionen som en kulturregion.

Konkret: Et årligt kulturparlament afviklet i samarbejde mellem Kultur Skåne og en part på den Sjællandske side af Øresund. Eksempelvis Region Hovedstaden, Region Sjælland.

Inddragelse af ildsjæle som ambassadører

Et forslag er, at der tænkes i en slags ambassadører, der kan tage rundt til de forskellige steder i regionen, måske koblet til kommunerne eller regionerne, og som kan fortælle om de forskellige muligheder der er for netværk og økonomisk støtte til øresundsregionale projekter. Her tænkes i forhold til de mindre aktører, ildsjælene, de som har en god idé.

Interregionale netværk: Øresundsregionen indgår i udviklende netværkssamarbejder med andre netværksregioner i nærområdet. Samvirke med eksempelvis Femern Bælt/Hamburg eller Berlin kan være en mulighed

Kulturel mulighed for alle: Kultur er også folkelig – den skal være for alle. Der er over 160 forskellige nationaliteter i Øresundsregionen – det grundlag for udvikling af kulturelle forskelligheder, som dette giver, skal understøttes. Kulturelle muligheder for multietnisk befolkning skal udbygges.

Ny teknik får særligt fokus.

Børn og unge – den skabende skole:

- Kultur skal styrkes som en del af uddannelsesforløbet i skole, gymnasium mv.. Et forbillede kan være den kulturgaranti, der er indført i skolerne i visse kommuner i Skåne eller den kulturelle rygsæk for livet kendt fra Danmark.
- Flere tilbud om skabelses-/læringsforløb mellem unge og kulturudøvere/ kulturinstitutioner
- Læringsforløb for lærere over Øresund for den skabende skole - "Kunst og kultur på skoleskemaet".
- Venskabsbytanken kan udvides og omfatte særligt skoler på Sjællandsk og Skånsk side.

Det ideelle (frivillighed) skal kobles til det professionelle og være fundament for en "fødekæde" for kulturel udvikling. Kulturliv bæres oppe af ikke-professionelle (foreninger, uddannelsesinstitutioner).

Kompetenceudvikling på tværs af Øresund understøttes. Eksempelvis kan man samle foreningsledere i kommunerne omkring ledelse og spejle dansk praksis i svensk praksis. Foreningsledelse skal udvikles gennem dialog over Øresund.

Samvirke mellem kultur og næringsliv skal styrkes, så finansiering af kultur sker med både offentlige og private midler og for at fremme kundskabsudveksling.

Kulturliv, erhvervsliv skal have gode vilkår for at indgå partnerskaber og fungere på tværs af Øresund. Vilkårene for erhvervslivet for at fungere sammen med kulturlivet på tværs af Øresund undersøges – muligheder og udfordringer.

Der igangsættes proces for at elever på kulturuddannelser i højere grad får mulighed for som en del af deres uddannelsesforløb at komme i praktik i virksomheder – der kan være tale om at etablere et netværk af praktikvirksomheder i hele Øresundsregionen. Økonomer, jurister m.v. skal ligeledes have styrket incitamentet for som del af deres uddannelse at deltage i praktik i kunstnerisk relaterede virksomheder - også fungerende som netværk i hele Øresundsregionen.

Der skal være fødselshjælpere for kulturen ligesom vækstcentre/vækstfora.

Sådanne fødselshjælpere skal kunne koble kultur og erhverv i projekter, der fører til noget. Muligvis kan Center for Oplevelsesøkonomi være en sådan fødselshjælper på den danske side? Kan de kobles til den svenske/skånske side?

Der skal være mulighed for efteruddannelse for både kultursiden og erhvervssiden

Regler for sponsering, der fungerer på tværs af Øresund udformes.

Penge til kulturen:

Støtteordninger søges indrettet således, at det er muligt at give støtte til fælles projekter til afvikling i øresundsregionen, uanset hvor man er bosat i regionen, så længe der er tale om et grænseoverskridende projekt med deltagere fra begge sider af Øresund. Dette gælder både i forhold til regionale, kommunale som nationale støtteordninger. Der opfordres til fokus på frie udviklingsmidler.

Institutionssamarbejde: Netværkssamarbejde kulturinstitutioner i mellem i Øresundsregionen med fælles interesser understøttes, så kulturprocesser i højere grad integreres og ses i sammenhæng.

Samarbejde mellem kultur og turisme: Samarbejde mellem kulturinstitutioner og turistorganisationer fremmes. Dette samarbejde skal også omfatte information.

Infrastruktur: Prioritering af løbende, tæt dialog mellem kulturarrangører og transportudbydere med henblik på at tilrettelægge en infrastruktur, en kollektiv trafik, som gør det muligt så hurtigt og nemt som muligt for borgerne at tage del i kulturudbuddet i regionen. Der sættes fokus på, at transportomkostninger ikke er en hindring i forhold til særligt unges deltagelse.

MARKEDSFØRING OG INFORMATION:

- Information om kultur i Øresundsregionen skal være klar og tydelig for befolkningen i Skåne og Sjælland og for udefra kommende. Samarbejde mellem kultur og turisme skal styrkes. Konkret: Netværk mellem turistbureauer på skånsk og sjællandsk side. Eventuelt bredere samarbejde mellem turistbureauer, kulturinstitutioner og transportselskaber om at nå publikum.
- Samarbejde om markedsføring internationalt. Måltrettet kommunikation af de samlede kulturmuligheder i Øresundsregionen kan gavne alle parter i Øresundsregionen, Danmark og Sverige. Konkret: De store markedsføringsinstitutioner i Skåne og på Sjælland samarbejder om events og kulturturisme. Samarbejde med universiteter og erhvervsliv i forhold til udlandet om erhvervsetablering/investering og tiltrækning af talenter?
- Fokus på kulturkonsumenterne. Et instrument kan være klare, løbende analyser af hele kæden fra kulturoplevelsen til overnatning, restaurantbesøg m.v – hvem profiterer af besøget. Opgørelse af udbuddets konsekvenser for den samlede økonomi øresundsregionalt.

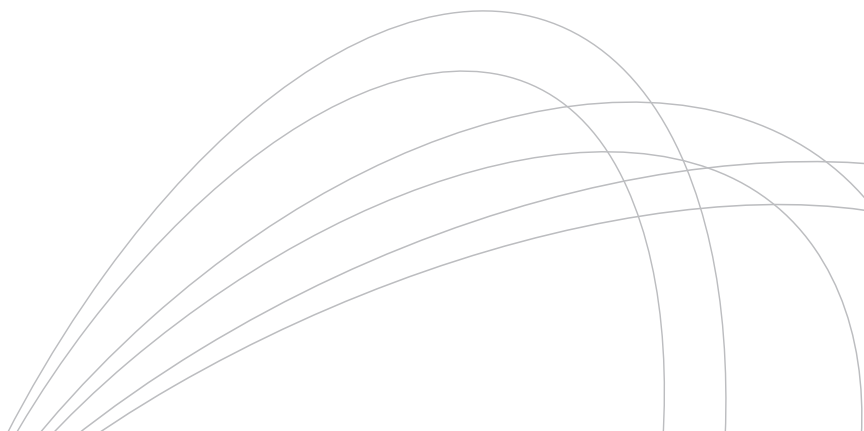

Kundskab om kulturvaner og kulturudbyttet i Øresundsregionen:

Der udvikles et kundskabsgrundlag, som løbende opdateres, om borgerne benyttelse af kulturudbud i regionen og hvorledes kulturaktiviteter samvirker over Øresund – et kulturbarometer.

Dialog mellem staterne og regionen: Der føres en tæt og løbende drøftelse mellem regionens kulturpolitikere og kulturaktører om mulighederne for udvikling og fornyelse af det kulturpolitiske samspil mellem staterne Danmark og Sverige, landsting/regioner og kommuner i Skåne og på Sjælland. Kultur Parlamentet kan blandt andet være platform for en sådan samtale.

Der indgås en kulturaftale mellem regioner og kommuner i Skåne og på Sjælland og eventuelt den danske og svenske kulturminister. Formålet med en kulturaftale er at konkretisere fælles satsninger og prioriteringer indenfor en periode på eksempelvis 3 år. En referencegruppe for kultur under Øresundskomiteen får til opgave at pege på, hvad der kan indgå i en sådan kulturaftale.

Nogle forslag fra høringerne har blandt andet været følgende:

- Samarbejde om eksperimenterede teater på begge sider af Øresund
 - Skånsk – Sjællandsk besøgsuge med fokus på fælles relaterede kulturemner og måske også sport. Besøgsuge = et nyt kendetegn som kan bryde mentale grænser og udvide synsfeltet. I den uge skulle alle forhold, som normalt kan afholde publikum fra deltagelse fjernes. Der skulle være attraktive transportomkostninger, klar og velformidlet information til mange forskellige målgrupper, kulturaktiviteter der giver mulighed for interaktiv deltagelse og skabelse.
 - Samarbejde mellem kommuner, kulturinstitutioner, forskning og erhvervsliv om at afprøve ny teknik for at skabe kommunikation med borgere på en ny måde i hele Øresundsregionen
 - Et forslag: Strandens dag
 - Den fælles historie skal formidles tydeligt. En mulig opgave for kulturarvsinstitutioner i samarbejde med stat, kommune, region og erhvervsliv på tværs i Øresundsregionen.
-

Kortlægningsopgaver/forskningsopgaver:

Kortlægning af fysiske kultursteder i Øresundsregionen

Kortlægning af institutioner, foreninger, netværk, medarbejdere indenfor kulturfeltet. Dette skal være både for Øresund og Femern Bælt området. Vigtigt at vide hvem man skal snakke med og hvad de andre har!

En beskrivelse af hvordan kommuner arbejder/ fungerer på begge sider af Øresund
Mere kundskab om hvordan den nye kreativbaserede økonomi fungerer og hvad den betyder for Øresundsregionen.

HVAD mener **DU** en KULTURVISION OG STRATEGI skal **indeholde?**

giv os din mening på www.oresundskomiteen.dk

FØLGENDE SKITSE ER UDVIKLET PÅ BAGGRUND AF

Inspirationsmøde afholdt den 4. marts 2008 med deltagelse af kulturpolitikere, kulturembudsfolk, deltagere fra kulturinstitutioner, kunstnere, kultur/erhvervsfolk fra Skåne og Sjælland

Høringsmøder i Albertslund og Kristianstad 29. og 31. oktober 2008 med kultur- og turistchefer fra Skåne og Sjælland

Høringsmøde med 100 unge mellem 16-20 år fra Skåne og Sjælland

Synspunkter fra rundbordssamtaler med kultur- erhvervsfolk, forskere med flere i Det ny skuespilhus oktober, november 2008

En håndfuld skriftlige indspil fra forskere og kulturpersoner i regionen

Inddragelse af fokusområder fra de kulturstrategier, som findes i kommuner og regioner på Sjælland og i Skåne

Drøftelser i den politiske arbejdsgruppe for kultur under Öresundskomiteen

Drøftelser i Forretningsudvalget under Öresundskomiteen